

Ruokolahden kunnan arviointikertomus 2019

SISÄLLYSLUETTELO

1	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	2
2	YHTEENVETO.....	4
3	TALOUSARVIO 2019.....	5
4	TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2019.....	6
4.1	HALLINTO-OSASTO	6
4.2	MUUT HYVINVOINTIPALVELUT.....	7
4.3	RUOKAPALVELU	8
4.4	VARHAISKASVATUS.....	9
4.5	PERUSOPETUS.....	10
4.6	TEKNISET PALVELUT.....	11
4.7	KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTAPALVELUT	11
4.8	KAUKOLÄMPÖLAITOS.....	11
4.9	MAAKAASULAITOS.....	11
4.10	VESIHUOLTOLAITOS.....	11
4.11	KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET.....	12
5	TALOUS	12
6	ALLEKIRJOITUKSET	14

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Ruokolahden kunnanvaltuuston valitsema tarkastuslautakunta on toteuttanut kuntalain 121 §:n mukaista tehtävää.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:
1) Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Sidonnaisuuksista ilmoittamista koskeva 84 § on astunut voimaan 1.6.2017 alkaen.

Sidonnaisuusrekisteri on laadittu ja viety valtuustolle tiedoksi 2017. Sidonnaisuusrekisterin päivittäminen tehtiin vuonna 2019.

Tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Juhani Liimatta (pj.)	Osmo Ravattinen
Jorma Hanhisalo	Petri Ronkonen
Sonja Hämäläinen	Pertti Saukkonen
Toivo Launiainen	Sinikka Röyti
Helena Liukka	Anja Ruotsalainen

Puheenjohtajaksi valtuusto on valinnut Juhani Liimatan ja varapuheenjohtajaksi Jorma Hanhisalon.

Lautakunnan kokouksissa on toiminut sihteerinä ja avustanut arviointikertomuksen laadinnassa Ulla-Maija Tuomela.

Tarkastuslautakunta laati koko toimikaudekseen tarkastussuunnitelman ja vuosittaisen työohjelman, jonka mukaan tarkastustyötä on toteutettu.

Lautakunta on kokoontunut toimikauden aikana 6 kertaa varsinaisiin kokouksiin, joissa on kuultu selvityksiä toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta. Tarkastuslautakunnan jäseniä on osallistunut FCG:n järjestämiin tarkastuslautakunnille suunnattuihin koulutuksiin.

2 YHTEENVETO

Ruokolahden kunnan vuoden 2019 toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Kunnan taloudellinen tulos on ollut vuodelta 2019 erinomainen ylijäämän ollessa peräti 877.029,71 euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteiden esittämistapa talousarviossa 2019 sekä tilinpäätöksessä 2019 on ottanut ison harppauksen hyvään suuntaan. Tavoitteiden esittämisessä on huomioitu kiitettävästi tarkastuslautakunnan kehittämisehdotuksia edellisiltä vuosilta.

Maakaasulaitoksen ja vesihuoltolaitoksen tavoitteita ei kuitenkaan ole selvitetty tilinpäätöksessä ollenkaan. Edelleen on siis myös kehitettävää. Kaikkien talousarviossa asetettujen tavoitteiden osalta tulee antaa selvitys toteutumasta.

Kunnan toiminnallisten tavoitteiden osalta on tehty toteutumisen arviointi, jossa on käytetty seuraavanlaista arviointikriteeristöä:

	toteutunut
	toteutunut osittain
	ei toteutunut
	ei voida arvioida

Arvioinnin perusteella on voitu todeta kunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutuneen seuraavasti:

Tulosalue					yhteensä tavoitteet	Tot. %
KUNNANHALLITUS	1	1	1		3	33
MUUT HYVINVOINTIPALVELUT	2	3		3	8	25
RUOKAPALVELU	4	1	1		6	67
VARHAISKASVATUS	3			1	4	75
VARHAISKASVATUS HANKKEET	2		1		3	67
PERUSOPETUS	4			2	6	67
PERUSOPETUS HANKKEET	2			2	4	50
TEKNISET PALVELUT	3				3	100
KIIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTAHUOLTO	3	1			4	75
KAUKOLÄMPÖLAITOS	2				2	100

Tarkastuslautakunta toteaa, että edelleen toiminnallisiin tavoitteisiin on syytä kiinnittää huomiota. Erityisesti tavoitteet, jotka eivät ole toteutuneet tai eivät ole arvioitavissa on käytävä läpi ja varmistettava tavoitteiden oikeellisuus.

Tarkastuslautakunta kiittää tulosalueiden viranhaltijoita osallistumisesta arviointiselvitysten valmisteluun ja toteutukseen. Kiitämme myös luottamushenkilöitä, kunnanjohtoa, tilintarkastajia ja virkamiehiä hyvästä yhteistyöstä vuodelta 2019.

3 TALOUSARVIO 2019

Talousarviorakenne

Ruokolahden kunnan talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta. Talousarvion jakautuminen tuloslaskelmaosaan (käyttötalous) sekä rahoitusosaan (investoinnit ja lainat) todetaan kuntalaissa.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelmille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava.

Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkenään korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneiden muutosten takia, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Ruokolahden talousarviossa 2019 on kiitettävästi huomioitu tarkastuslautakunnan aiempien vuosien kehittämissuhteet. Toiminnalliset tavoitteet ovat selkeästi havaittavissa ja tavoitteille on määritetty pääsääntöisesti mittarit ja tavoitetasot. Tavoitteiden esittämistapa on yhteismitallistettu toimialojen kesken ja tuo täten luottavuutta lisää toiminnallisten tavoitteiden osalta.

4 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2019

Seuraavana on käsitelty tulosalueittain talousarvioon sisältyviä toiminnallisia tavoitteita ja näistä annettuja selvityksiä toimintakertomuksessa 2019. Tavoitteiden esittämistapaa on muutettu vuoden 2019 tilinpäätöksessä, kuten myös talousarviossa 2019.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2019 tilinpäätökseen on esitetty yhteneväisellä tavalla eri yksiköiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen. Esittämistapa on myös yhteneväinen talousarvion 2019 tavoitteiden kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi on tehty seuraavana taulukkomuotoisena.

4.1 HALLINTO-OSASTO

Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Kuntastrategian tarkistaminen	Vuoden 2019 loppuun	Kuntastrategian kärkiteemojen painopisteet on ajanmukaistettu.	Kuntastrategian tarkistaminen aloitettiin kunnanhallituksessa 2019. Työ saatetaan loppuun keväällä 2020 valtuustoseminaarin jälkeen.	Strategian tarkistaminen on aloitettu vuoden 2019 puolella, mutta tavoitetta ei ole saavutettu tavoitellussa ajassa.
Työllisyyden hoidon parantaminen	Kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta vuonna 2019 alempi kuin 2018 Työttömyysaste, % työvoimasta, alempi kuin 2018	Työllisyyden hoitoon on luotu sujuvat prosessit ja yhteistyömuodot eri toimijoiden kanssa. Työllisyydenhoitoa toteutetaan työllisyydenhoidon toimintasuunnitelman mukaisesti	Kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta laski noin 35 000 euroa vuodesta 2018. Työttömyysaste pysyi pääosin vastaavana kuin vuonna 2018, mutta Imatran tehtaiden lomautukset nostivat työttömyysastetta joulukuusta 2019 lukien.	Tavoite on pääosin saavutettu.
Sote-kiinteistöjen tulevaisuuden ratkaiseminen	Valtuuston päätettäväksi vuoden 2019 aikana	Sote-kiinteistöille on löydetty kunnan talouden ja kuntalaisten palveluiden kannalta järkevä ratkaisu	Sote-kiinteistöjen tulevaisuutta ei ole vielä ratkaistu. Niin sanottu kiinteistöriski poistui kunnalta, koska Sipilän hallituksen sote- ja maakuntauudistus kaatui maaliskuussa. Toiseksi kunnalla ei ollut sopivaa paikkaa mahdolliselle yksityisen toimijan hoitokodille ilman kaavoitusratkaisuja, jotka aloitettiin 2019.	Tavoite ei ole toteutunut.

4.2 MUUT HYVINVOINTIPALVELUT

Sitova tavoite	Mittari	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Kansalaisopisto edistää aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisten hyvinvointia.	Opiskelijamäärä pysyy ennallaan tai nousee Asiakaspalaute	Ei toteutunut Keskiarvo 4,6 (max 5)	Tavoite on osittain toteutunut.
Uusia kursseja asiakkaiden toiveiden pohjalta	Uusia kursseja opinto-ohjelmassa vähintään 10 %.	Uusia kursseja 15 %	Tavoite on toteutunut.
Liikuntatoimen palvelut mahdollisimman matalakynnyksiseksi	Liikuntaryhmien täyttöaste, toimintaan osallistuvien asiakkaiden määrä	271 osallistujaa kunnan liikuntaryhmissä	Tavoitteen toteutumiseksi ei ole asetettu selkeää tavoitetasoa.
Liikuntaneuvonnan vakiinnuttaminen osaksi liikuntapalveluja ja sen tunnettavuuden lisääminen	Liikuntaneuvontaan osallistuvien asiakkaiden määrä	10 osallistujaa liikuntaneuvontaan	Tavoitteen toteutumiseksi ei ole asetettu selkeää tavoitetasoa.
Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja selkiyttäminen osana palveluita	Vapaaehtoistoimijoiden määrä (vertaisohjaajat, ulkoiluystävät), Vertaisohjaajien ryhmien asiakasmäärät	22 vapaaehtoista toiminnassa mukana Vertaisohjaajien ryhmissä mukana yhteensä noin 50 asiakasta	Tavoitteen toteutumiseksi ei ole asetettu selkeää tavoitetasoa.
Uuden nuorisotilan käyttöasteen lisääminen	Vakinaistaa kolme nuorisoltaa viikossa Kävijämäärät Asiakaspalaute	Toteutui 17 nuorta / ilta Asiakaskyselyitä ei tehty	Tavoite on osittain toteutunut.
Kartoitetaan Ruokolahden nuorisopalveluiden tuottamien palveluiden laatutaso	Ruokolahden nuorisopalveluiden tuottaman nuorisotyön yhdenvertaistaminen muiden E-Karjalan kuntien kanssa: yhteistyöhanke	Alkukysely tehty: 20 ruokolahdelaista vastaajaa (vast. yht 918) Tehty työntekijän työajan seuranta	Tavoite on toteutunut.
Lisätään Runnen aktiivisuutta vaikuttamisessa	Aloitteita /vuosi Kokouksia /vuosi	Aloitteita ei tehty kaksi kokousta, yksi kannanotto	Tavoite on osittain toteutunut.

4.3 RUOKAPALVELU

Sitova tavoite	Mittari	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Henkilöstön työhyvinvointi: hyvä työmotivaatio	Kehityskeskustelu 1 krt / vuosi	Henkilökohtaiset keskustelut on käyty	Tavoite on osittain toteutunut.
Ei kasvua sairauspoissaoloissa	Sairauspoissaolomäärät vähenisivät 5 % edellisvuoteen	Ei toteutunut	
Ravitsemussuositusten tietoisuuden kehittäminen henkilöstön keskuudessa Henkilökunta mukana ruokakasvatuksessa	Koulutuspäivä Lautasmalliannos esillä Aktiivinen ohjaus ruuan ottamisesta linjastosta	kaksi webinaaria Info-työpöydällä päivittäin kaksi ruokapalvelutyöntekijää ohjaamassa	Tavoite on toteutunut.
Kehitetään ruokapalvelun tarjontaa koulun ja päivähoiton kanssa: toimivat yhteiset pelisäännöt Oppilaat ja henkilökunta mukana	Yhteistyötapaamiset 2-4 krt / vuosi Ruokaraati	Toteutunut neljä kertaa Toteutunut kaksi kertaa	Tavoite on toteutunut.
Koululaisten välipalakokeilua jatketaan, tarjotaan välipala klo 15 asti koulussa oleville	Välipalalle osallistuminen	100 % osallistuminen	Tavoite on toteutunut.
Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutetaan kysely 2019	Ei toteutunut, tehdään keväällä 2020	Tavoite ei ole toteutunut.
Henkilöstömäärä: toiminta mitoituksen mukainen	Suosittelun / mitoituksen mukainen: hlöä / suoritetta	On toteutunut	Tavoite on selvityksen mukaan toteutunut. Arvioinnin mahdollistamiseksi olisi hyvä antaa tietoa tarkemmin toteutuneista luvuista.

4.4 VARHAISKASVATUS

Sitova tavoite	Mittari	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Varhaiskasvatuksen arvioinnin käytäntöjen luominen ja kehittäminen eri tasoilla, mm. vuosittainen asiakastyytyväisyyskysely, ulkopuolisen arviointimenetelmän käyttöönotto	Dokumentoidun arviointitiedon kirjaaminen Asiakastyytyväisyyskysely 1 krt/v Toiminnan kehittäminen arvioinnin pohjalta	Lapsen vasun ja ryhmävasun kirjaaminen Daisyyn, käyttöönotto syksy 2019. Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu 1.2020, vastausprosentti 19, tyytyväisyys asteikolla 1-4 oli ka. 3,7. Yhteisen ruokailutilan käyttöönotto syksy 2019. Kirjattu pedagogiset arjen toimintaohjeet ryhmätyönä. Ulkopuolinen arviointi videoimalla ja pitämällä arviointikeskustelu tehty viidelle päiväkotiryhmälle.	Tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Asiakastyytyväisyyskysely on toteutunut vasta 2020 puolella, mutta voidaan arvioinnissa katsoa tavoitteiden toteutuneen.
Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen	Yhteisen toiminnan lisääminen, yhteisen toiminnan dokumentointi	Yhdistetyt esi-ykköset toimivat kevätlukukauden 2019, syyslukukaudella erilliset ryhmät. Arviointi toiminnasta on kirjattu.	Tavoitteet on toteutunut.
Käyttöasteen nostaminen lapsen etu ja henkilöstömitoitus huomioiden	Mahdollisimman täydet lain sallimat ryhmäkoot päivittäisessä toiminnassa, käyttöastetilastot kuukausittain	Käyttöaste 2019 - päiväkotiki 64 % - perhepäivähoito 44 % Täyttöaste 96 %	Tavoitteen toteutumista on vaikea arvioida annetun toteutuma tiedon perusteella. Lähinnä arviointiongelmia johtuu siitä ettei ole selkeää tavoitetasoa määritelty.
Perhepäivähoidon säilyttäminen kunnassa	Vähintään neljä perhepäivähoitajaa olisi kunnassa, perhepäivähoitajien määrä	2 hoitajaa, joilla ryhmät 2 * 0,5 hoitajaa, joilla yhteinen ryhmä + viikonlop-puhoito	Tavoite on toteutunut.
Hankkeet:			
Koulutuksellisen tasearvon edistäminen 1.8.2019-31.7.2020	Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen oppimispolun jatkumo, tuen oikea-aikaisuus; esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vuosikello, käyttöön 1.8.2020	Hanke kesken Esi- ja alkuopettajien yhteisiä kokoontumisia 2krt	Tavoitteen toteutumista on vaikea arvioida. Ilmeisesti voidaan todeta, ettei ole toteutunut, koska hanke on kesken.
Positiivisen diskriminaation edistäminen 1.8.2019-31.12.2020	Pedagoginen lisäresurssi yksilöllisten oppimishaasteiden ja vaikeuksien sekä vuorovaikutuksen tukemiseen, resurssi varhaiskasvatuksen opettajan palkkaaminen (60 %), pienryhmätoiminnan toteuttaminen	Hanke kesken Resurssiopettaja (60 %) palkattu 1.9.2019 Pienryhmätoiminta toteutettu viikoittain	Tavoite on toteutunut. Toteuttaminen ulottuu myös vuodelle 2020.
VALO-hanke 1.10.2018-31.10.2020	Lapsiperheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistaminen	Hanke kesken Arviointi-koulutukseen (1pv) osallistui neljä henkilöä Lapset puheeksi -koulutukseen osallistujista valmistunut kaksi henkilöä.	Hankkeen toiminta on alkanut ja myös osittain toteutunut 2019. Hanke jatkuu vuodelle 2020.

4.5 PERUSOPETUS

Sitova tavoite	Mittari	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Perusopetus on laadukasta	Perusopetuksen laatukriteereitä noudatetaan	Perusopetuksen laatukriteerit (OPH)	Tavoitteen toteutumista ei pystytä arvioimaan. Tavoitetasoa ei ole selvitetty.
Perusopetus on kustannustehokasta	Oppilaskohtaiset kustannukset euroa/oppilas Oppilaskohtaiset kustannukset ovat valtakunnan keskitasossa suhteessa saman kokosiin kuntiin	10 264,19 € / oppilas	Tavoitteen toteutumista ei pystytä arvioimaan. Tavoitetasoa ei ole selvitetty. Ei ole myöskään raportoitu mikä on ollut valtakunnallinen keskitaso, johon on ollut tarkoitus pyrkiä.
Kaikki perusopetuksen päättävät nuoret saavat päättötodistuksen ja jatko-opintopaikan	100 %	100 %	Tavoite on toteutunut.
Oppilaiden hyvinvoinnin ja kouluviihtyvyyden lisääminen	Koulun hyvinvointiprofiili: valtakunnan tasoa parempi	Kaikki tulokset olivat keskiarvoa parempia	Tavoite on selvityksen mukaan toteutunut. Tuloksista olisi syytä antaa kuitenkin tarkempaa tietoa, jotta tavoitteen arviointi olisi mahdollista.
Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto vaiheittain	Uusi opetussuunnitelma käytössä syksyllä 2019	Lautakunta on hyväksynyt opetussuunnitelman 1.8.2019 käyttöön otettavaksi	Tavoite on toteutunut.
Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen	Yhteisen toiminnan lisääminen, yhteisen toiminnan dokumentointi	Yhdistetyt esiykköset toimivat kevätlukukauden 2019, syyslukukaudella erilliset ryhmät. Arviointi toiminnasta on kirjattu.	Tavoite on toteutunut.
1. Kerhotoiminnan kehittäminen 1.8.2018-31.12.2019 11 429 € / 8 000 €	Kokonaiskoulupäivän kehittäminen: runsaasti kerhoja koulupäivän jälkeen	Asiakaspalautte: ei otettu Kerhotoiminta oli suosittua	Tavoite on toteutunut.
2. Tasa-arvoisten oppimismahdollisuuksien ja erityisopetuksen kehittäminen 30.5.2018-31.12.2019 38 751 € / 31 00 €	Yksilöllisten oppimispolkujen kehittäminen ja tukeminen	Erityisopettaja päiväkotiin	Tavoitteen toteutumista on hieman vaikea arvioida. Onko erityisopettajan palkkaamisella saavutettu yksilöllisten oppimispolkujen kehittäminen ja tukeminen? Ei täysin raportoidusta tuloksesta selviä.
3. Digitaitojen kehittäminen perusopetuksessa / Tutorit toimii Ruokolahdella 1.1.2018-30.6.2019 14 060 € / 11 248 €	Henkilöstön ja oppilaiden digitaitojen edistäminen Osaamiskartoitukset		Ei raportoitu toteutumaa.
4. Liikkuva koulu 1.8.2018-30.6.2019	Hyvinvointiopettajan työn jatkuminen	Hyvinvointiopettaja 100 % hankkeessa	Tavoite on toteutunut.

4.6 TEKNISET PALVELUT

Sitova tavoite	Mittari	Tavoite	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Toimivat palvelut kuntalaisille	Kaikki rakennusluvut voi jättää sähköisesti lupapiste.fi kautta	Sähköistä asiointia kehitetään henkilökohtaisen palvelun lisäksi	Toteutunut. Kaikki rakennusluvut voidaan jättää sähköisesti lupapiste.fi kautta	Tavoite on toteutunut.
Ruokolahdella on hyvä yritys	Puntalan teollisuusalueelle valmistetaan 2 luovutettavaa tonttia	Teollisuustontteja on tarjolla	Toteutunut. Puntalan teollisuusalueella on valmistettu tontteja luovutettavaksi metsätöillä	Tavoite on toteutunut.
Taloutemme on tasapainossa	Taksojen tarkistukset	Kunnallisten palvelujen maksut ovat palveluja vastaavat	Toteutunut, Vesitaksoja, sekä rakennusvalvonnan taksoja tarkistettu kustannustasoa vastaaviksi.	Tavoite on toteutunut.

4.7 KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTAPALVELUT

Sitova tavoite	Mittari	Tavoite	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Ruokolahti on hyvä paikka asua	Liikenneturvallisuus suunnitelman päivitys valmistuu 2019	Liikenneturvallisuus uusien toimipisteiden ympäristössä paranee.	Toteutunut. Ruokolahden liikenneturvallisuussuunnitelma on päivitetty ja julkaistu.	Tavoite on toteutunut.
Toimivat palvelut kuntalaisille	Asiakaspalautteiden määrän seuranta	Leikkipaikat, torit, liikunta-alueet ja tori palvelevat kuntalaisia	Asiakaspalautteita otettiin vastaan, niihin vastattiin ja reagoitiin asioiden vaatimalla tavalla.	Tavoite on toteutunut.
Hallitsemme aktiivisesti omaisuuttamme	Kiinteistöstrategia päivitetään Toiminnan kannalta tarpeettomat kiinteistöt myydään tai puretaan	Kunnan palvelut sijoittuvat tarkoituksenmukaisiin tiloihin	Tarpeettomia kyläkouluja myytiin 4 kpl. Lisäksi purettiin tarpeettomaksi käynyt kunnan Virastotalo. Kiinteistöstrategian päivitys siirrettiin toiminnallisista muutoksista johtuen vuodelle 2020.	Tavoite toteutunut lukuunottamatta kiinteistöstrategian päivitystä.
Taloutemme on tasapainossa	Huonokuntoisimpia katuosuuksia korjataan.	Korjausvelka ei kasva	Suunnitelman mukaisesti Metsola alueen vaihe 1. kunnallistekniikka ja kadut on saneerattu v. 2019	Tavoite on toteutunut.

4.8 KAUKOLÄMPÖLAITOS

Sitova tavoite	Mittari	Tavoite	Raportoitu tulos 2019	Tarkastuslautakunnan arvio
Toimivat palvelut kuntalaisille	Häiriötunteja 5 h/a	Kaukolämmön piirissä oleville asukkaalle turvataan lämpöpalvelut.	Toteutunut, häiriöt 0 h/a	Tavoite on toteutunut.
Taloutemme on tasapainossa	Irtautuneita kiinteistöjä on korkeintaan 2	Kaukolämpö on edelleen vaihtoehto talojen lämmityksessä	v. 2019 ei irtautunut yhtään kiinteistö kaukolämmöstä	Tavoite on toteutunut.

4.9 MAAKAASULAITOS

Talousarviossa asetettuja toiminnallisia tavoitteita ei ole selvitetty tilinpäätöksessä.

4.10 VESIHUOLTOLAITOS

Talousarviossa asetettuja toiminnallisia tavoitteita ei ole selvitetty tilinpäätöksessä.

4.11 KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET

Talousarviossa 2019 on asetettu tavoitteita Ruokolahden Vuokratalot Oy:lle.

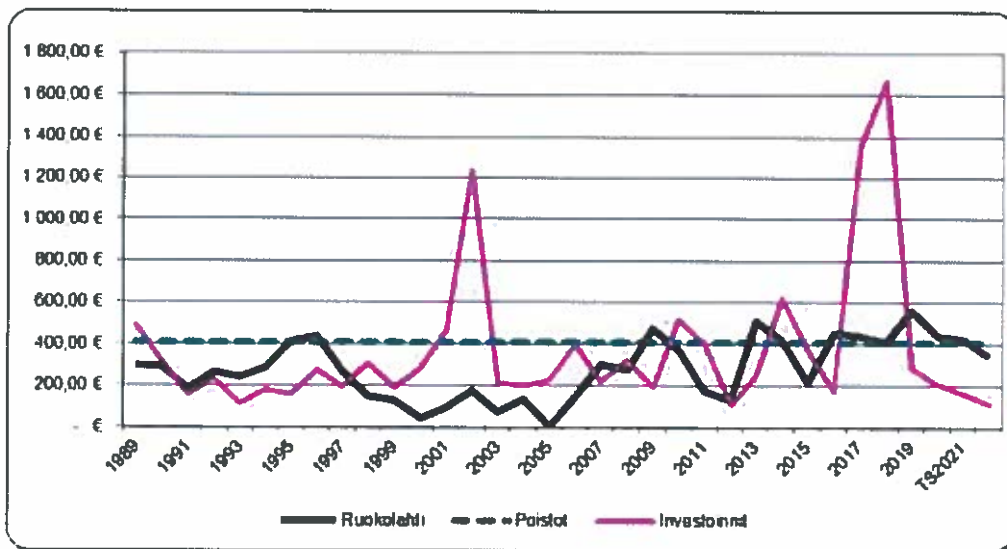
Toimintakertomuksessa annetun selvityksen mukaan yhtiön tavoitteet ovat toteutuneet. Tehtyjen kuntokartoitusten mukaan kiinteistöjen on todettu olevan tyydyttävässä tai hyvässä kunnossa. Vuoden 2018 toimintakertomuksessa oli selvitetty, että PTS-suunnitelma on tarkoitus toteuttaa vuoden 2019 aikana. Nyt on toimintakertomuksessa 2019 edelleen kerrottu, että PTS-suunnitelma on työn alla.

Yhtenä tavoitteena on ollut käyttö- ja huoltopalveluiden palvelutason parantaminen kohtuullisin taloudellisin panoksin. Tämän osalta ei ole edelleenkään selvitetty, kuinka tavoite on toteutunut. Tarkastuslautakunta toteaa edellisten vuosien tapaan, että palvelutason kuvaamiseksi tulisi määritellä esim. asiakastytyväisyyssmittareita, joilla tosiasiallisesti pystyttäisiin arvioimaan palvelutasoa.

5 TALOUS

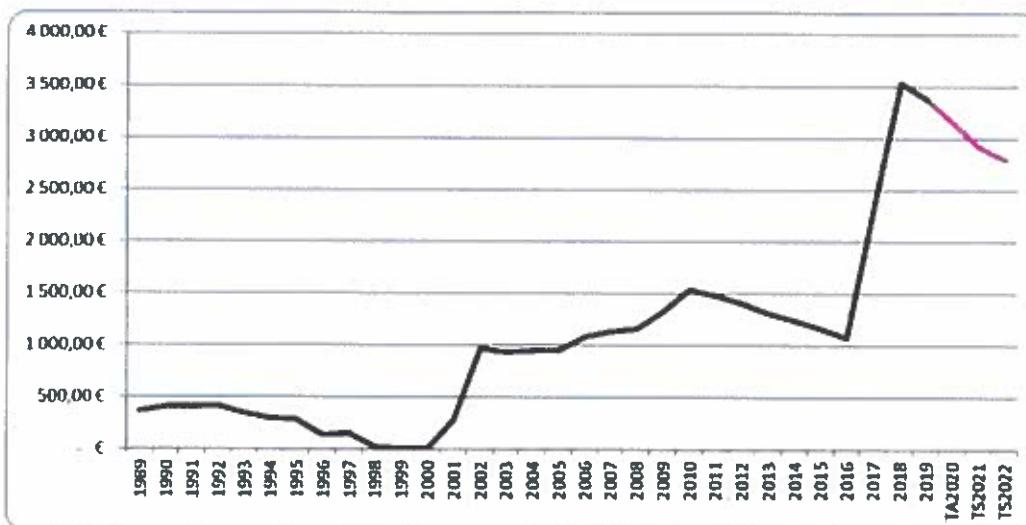
Kunnan 2019 tilinpäätös oli positiivinen. Toimintakate toteutui 0,9 M€ talousarviota paremmin. Vuoden 2019 vuosikatteella 2,8 M€ pystyttiin kattamaan suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset. Tilikaudelta kertyi ylijäämää 0,9 M€.

Kunnan vuosikatteen kehitystä vuodesta 1989 on kuvattu seuraavassa kuvassa. Lisäksi kuvaan on huomioitu valtuuston vahvistaman talousarvion 2020-2022 arviot vuosikatteesta. Vuosikatetta kuvaa musta viiva, poistojen osuutta vihreä katkoviiva ja investointeja punainen viiva.

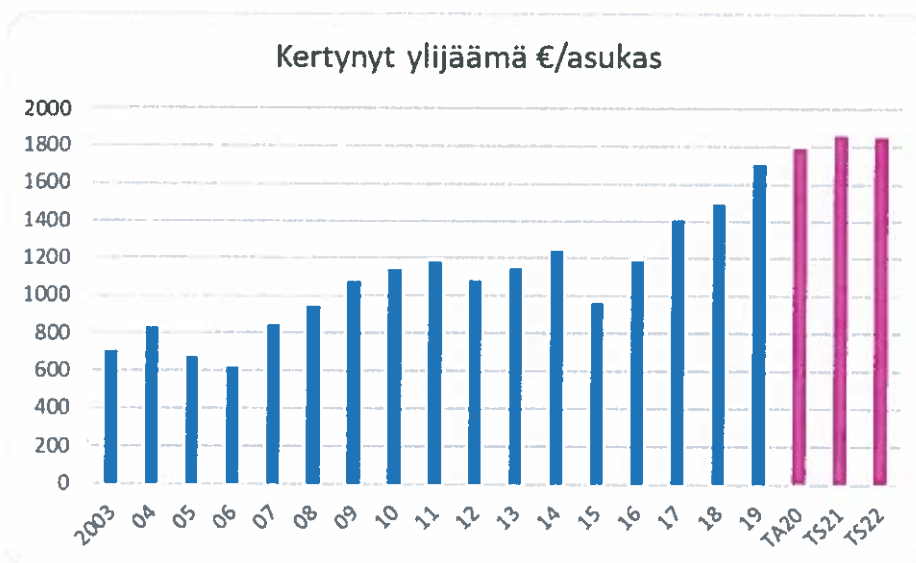
Tasapainoisessa taloudessa vuosikate riittää poistojen kattamiseen. Rahoitustarpeeseen vaikuttaa lisäksi investointien määrä ja mikäli vuosikate ei kata investointeja, syntyy pääsääntöisesti tarve lainarahoitukseen. Kuvassa erityisen selvästi erottuvat 2000-luvun alun koivukeskus-investointi sekä Kirkonkylän kouluinvestointi 2016-2018.

Kunnan lainamäärä (€/asukas) on kehittynyt 1989-2018 ja vuosina 2019-2022 seuraavasti:

Punaisella on kuvattu taloussuunnitelmavuosien lainakehitys. Kohonnut lainamäärä lisää kunnan korkomenojen määrää tuloslaskelmaan ja vaikuttaa näin ollen vuosikatteen määrään heikentävästi tulevina vuosina. Kunta on varautunut lainan korkojen nousuun koronvaihtosopimuksella.

Kunnan kertynyt ylijäämä taseessa on ollut 31.12.2019 yhteensä 8,5 M€. Kertynyt ylijäämä asukasta kohden on kertynyt seuraavasti:

Taloussuunnittelukaudella on arvioitu kertyneen ylijäämän hieman vielä kasvavan.

Tarkastuslautakunta toteaa kunnan talouden olevan tällä hetkellä hyvällä tasolla – joskin epävarmuustekijöitä lisääntyvän lainamäärän osalta on näkyvissä. Lisäksi kunnan rakennuskanta ja sen jatkokäyttö aiheuttaa mahdollisia riskitekijöitä talouden osalta.

6 ALLEKIRJOITUKSET

Ruokolahdella 19. toukokuuta 2020

Juhani Liimatta
puheenjohtaja

Jorma Hanhisalo
varapuheenjohtaja

Sonja Hämäläinen
jäsen

Toivo Launiainen
jäsen

Helena Liukka
jäsen